

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 4.12.2024
COM(2024) 567 final

2024/0315 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o začasnem odstopanju od nekaterih določb Uredbe (EU) 2017/2226 in Uredbe (EU) 2016/399 glede postopnega začetka delovanja sistema vstopa/izstopa

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog

Sistem vstopa/izstopa (SVI) je ključen sestavni del upravljanja meja schengenskega območja in je določen v Uredbi 2017/2226¹ (v nadaljnjem besedilu: uredba o SVI). SVI kot centralizirana podatkovna zbirka evidentira vstop, izstop in zavrnitve vstopa državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja 29 schengenskih držav članic z namenom kratkoročnega bivanja. SVI predstavlja pomemben mejnik v prizadevanjih EU za večjo varnost in učinkovitost na njenih zunanjih mejah. Gre za prvi sistem, ki bo zbiral biometrične podatke državljanov tretjih držav, ki prehajajo zunanje meje, na primer podobe obraza in prstne odtise. SVI bo schengenskim državam članicam omogočil, da v realnem času dostopajo do osebnih podatkov državljanov tretjih držav, njihove potovalne zgodovine in informacij o tem, ali spoštujejo dovoljeno obdobje kratkoročnega bivanja na schengenskem območju. Posledično bo SVI znatno zmanjšal verjetnost identitetnih prevar in prekoračitve obdobja dovoljenega bivanja, s čimer se bo okrepila varnost schengenskega območja.

Kljub znatnim prizadevanjem držav članic, Agencije Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) ter Komisije SVI ni mogoče začeti uporabljati v zadnjem četrtletju leta 2024, kot je oktobra 2023 potrdil Svet za pravosodje in notranje zadeve². Komisija namreč ni prejela vseh uradnih obvestil držav članic v skladu s členom 66(1), točka (c), uredbe o SVI, kar je pravna zahteva za začetek delovanja SVI. Čeprav je veliko držav članic Komisijo uradno obvestilo, da so pripravljene, pa so nekatere države članice navedle, da tega ne morejo storiti. Hkrati pomeni začetek delovanja v celoti naenkrat dejavnik tveganja za odpornost kompleksnega informacijskega sistema, kakršen je centralni sistem SVI.

Glede na navedeno so deležniki, vključeni v delovanje SVI, jasno izrazili željo, da se pred uvedbo novih postopkov na zunanjih mejah določi prilagoditveno obdobje za nacionalne organe in potnike, da se zagotovi večja gotovost. Uvedba novega obsežnega informacijskega sistema v celoti na vseh mejnih prehodih, pri kateri so potrebne tehnične prilagoditve v realnem času, bi lahko pomenila tveganje za varno in nemoteno potovanje, zlasti na območjih, kjer obstoječa infrastruktura, pomanjkanje prostora ali druge omejitve že zdaj predstavljajo izzive. Te izzive še povečujejo razlike med državami članicami glede načina izvajanja SVI zaradi raznolikosti mejnih prehodov ter različnih pristopov k avtomatizaciji in uvajanju novih tehnologij.

Vendar uredba o SVI omogoča le začetek delovanja v celoti, kar pomeni, da bi morale vse države članice začeti SVI uporabljati v celoti in sočasno za vse potnike, ki jih je treba

¹ Uredba (EU) 2017/2226 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2017 o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) za evidentiranje podatkov o vstopu in izstopu ter podatkov o zavrnitvi vstopa državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja držav članic in določitvi pogojev za dostop do SVI zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in uredb (ES) št. 767/2008 ter (EU) št. 1077/2011 (UL L 327, 9.12.2017, str. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/2021-08-03>).

² Izvajanje interoperabilnosti, ki zajema SVI kot prvi sistem, temu pa sledi vzporedna uvedba sistemov ETIAS, ECRIS-TCN, novega sistema Eurodac, revidiranega VIS in uredb o interoperabilnosti, sledi časovnemu načrtu, ki je bil zaradi vse večje zapletenosti spremenjen.

evidentirati v SVI, na vseh svojih zunanjih mejnih prehodih. V uredbi ni predvidena možnost prilagoditvenega obdobja.

Glede na navedeno se zdi, da je cilje SVI mogoče učinkoviteje in z večjo gotovostjo doseči, če se na začetku delovanja sistema uvede določena prožnost. V ta namen je potrebna uredba, ki za omejeno časovno obdobje omogoča postopen začetek delovanja. Ta predlagana uredba odstopa od uredbe o SVI v obsegu, ki je potreben za to, da se omogoči postopen začetek delovanja. S tem se bodo ohranila prizadevanja agencije eu-LISA in držav članic, hkrati pa bodo izpolnjeni cilji SVI v zvezi s posodobitvijo upravljanja zunanjih meja in prispevanjem k notranji varnosti Evropske unije.

Poleg tega predlagana uredba ponuja prožen pristop, ki upošteva različne potrebe držav članic. Tistim, ki to želijo, omogoča postopen začetek delovanja, drugim pa začetek delovanja v celoti že od prvega dne. Vendar je treba opozoriti, da bo mogoče SVI v polni meri izkoristiti šele, ko ga bodo v celoti uporabljale vse države članice.

Ta predlog uvaja tudi ukrepe, ki državam članicam omogočajo učinkovito obvladovanje izjemnih okoliščin, kot so tehnične težave ali obdobja prometnih konic. Za zmanjšanje takih tveganj lahko države članice v obdobju postopnega začetka delovanja za kratek čas v celoti ali delno začasno prekinijo uporabo sistema. Ta mehanizem bo za omejeno obdobje ostal v veljavi tudi po začetku delovanja v celoti.

V okviru izmenjav na strokovni in tehnični ravni ter v upravnem odboru agencije eu-LISA je večina držav članic izrazila podporo postopnemu začetku delovanja in potrdila, da bo to omogočilo boljše izvajanje novih pravil o SVI na zunanjih mejah. Postopen pristop je na posebnem srečanju s prevozniki in upravljavci infrastrukture, ki gosti mejne prehode, pozdravila tudi večina teh deležnikov. Države članice bi morale poskrbeti za ustrezno usklajevanje z upravljavci infrastrukture tistih mejnih prehodov, na katerih je uveden SVI. Države članice bi morale zagotoviti preglednost glede uvedbe SVI na njihovih zunanjih mejnih prehodih ter poskrbeti za učinkovito obveščanje prevoznikov in potnikov o ukrepih.

• **Cilji predloga**

Splošni cilji tega predloga izhajajo iz ciljev, ki temeljijo na Pogodbi, in sicer nadalje izboljšati upravljanje zunanjih meja schengenskega območja tako, da se čim prej začnejo uporabljati harmonizirana pravila SVI o čezmejnem gibanju in s tem prispeva k notranji varnosti Evropske unije.

Ta pobuda ustvarja podlago za postopen začetek delovanja SVI z začasnim odstopanjem od nekaterih določb uredbe o SVI in Uredbe (EU) 2016/399 (v nadaljnjem besedilu: zakonik o schengenskih mejah³), ki od držav članic zahtevajo, da sistem uporabljajo v celoti.

Splošni cilj predloga je olajšati operacionalizacijo uredbe o SVI, s čimer bi se državam članicam omogočilo pravočasno in učinkovito doseganje ciljev sistema, ki so določeni v uredbi o SVI.

Specifični cilji predloga so:

³ Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (UL L 77, 23.3.2016, str. 1, [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/2024-07-10](http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/2024-07-10)).

1. državam članicam zagotoviti prožnost pri začetku uporabe SVI glede na njihovo stopnjo pripravljenosti v skladu z visokimi standardi SVI za uporabo tehnološko napredne opreme za zbiranje podatkov;
1. olajšati tehnične in operativne prilagoditve v prvem obdobju delovanja SVI z omogočanjem postopne uvedbe sistema;
2. zagotoviti boljše upravljanje in preprečiti morebitne dolge čakalne dobe na zunanjih mejah;
3. izboljšati sedanje stanje z zagotavljanjem, da imajo končni uporabniki, kot so mejni policisti, uradniki za priseljevanje, organi, pristojni za izdajo vizumov, in uradniki organov kazenskega pregona, dostop do najnovejših informacij o identiteti potnikov, tudi če so podatki, evidentirani v sistemu, zaradi postopnega uvajanja SVI nepopolni;
4. zagotoviti, da imajo države članice na voljo rešitve za nepričakovane okoliščine, ki bi se lahko pojavile po začetku delovanja SVI, da se preprečijo motnje na zunanjih mejah in dolge čakalne dobe;
5. nacionalnim organom, potnikom in prevoznikom omogočiti, da se prilagodijo novim postopkom in tehnologijam za upravljanje meja;
6. ohraniti izvedene večje naložbe, zlasti v infrastrukturo, opremo in človeške vire, v okviru priprav na začetek delovanja SVI.

• **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Sedanji pravni okvir EU na tem področju sestavlja zakonodaja EU o nadzoru na zunanjih mejah. Predlagana zakonodaja prispeva tudi k doseganju ciljev iz zakonika o schengenskih mejah in Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma⁴.

Predlog je skladen s pravili iz splošne uredbe o varstvu podatkov⁵.

Uredba je v celoti skladna z obstoječim pravnim okvirom za varstvo podatkov. Določa ciljno usmerjena začasna odstopanja od uredbe o SVI in zakonika o schengenskih mejah, ki so potrebna za postopen začetek delovanja SVI.

• **Skladnost z drugimi politikami EU**

Postopen začetek delovanja SVI bo skladen z uporabo Vizumskega informacijskega sistema (VIS) in prihodnjega Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter prihodnjimi sestavnimi deli interoperabilnosti, ki jih razvija agencija eu-LISA, in sicer evropskim iskalnim portalom, skupno storitvijo za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov, skupnim odložiščem podatkov o identiteti ter detektorjem več identitet⁶. Komisija,

⁴ Konvencija o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladaми držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah (UL L 239, 22.9.2000, str. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>).

⁵ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L 119, 4.5.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/2016-05-04>).

⁶ Uredba (EU) 2019/817 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o vzpostavitvi okvira za interoperabilnost informacijskih sistemov EU na področju meja in vizumov ter spremembi uredb (ES) št. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 in (EU) 2018/1861 Evropskega parlamenta in Sveta ter Odločbe Sveta 2004/512/ES in Sklepa Sveta 2008/633/PNZ (UL L 135, 22.5.2019, str. 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/817/2024-04-25>).

države članice in agencija eu-LISA bodo razpravljale o spremenjenem integriranem načrtovanju sistema ETIAS in vseh sestavnih delov interoperabilnosti ter se o njem dogovorile glede na pričakovani začetek delovanja SVI.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Ta uredba določa začasno odstopanje od nekaterih določb uredbe o SVI in zakonika o schengenskih mejah, ki sta bila sprejeta na podlagi člena 77(2), točki (b) in (d), Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ter člena 87(2), točka (a), PDEU oziroma člena 77(2), točki (b) in (e), PDEU. Primerno je, da se ta predlagana uredba sprejme na podlagi istih določb PDEU kot uredba o SVI.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

V skladu z načelom subsidiarnosti se lahko ukrep EU uporabi le, če države članice pričakovanih ciljev ne morejo doseči same.

Cilj predlagane uredbe je omogočiti izvajanje pravil iz uredbe o SVI. Države članice same ne morejo zadovoljivo doseči postopnega začetka delovanja skupnega informacijskega sistema s harmoniziranimi pravili in roki. Za zagotovitev postopnega začetka delovanja SVI je potrebno ukrepanje EU.

• Sorazmernost

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji, saj ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje zastavljenih ciljev.

Predlagana uredba zlasti uvaja omejeno odstopanje od uredbe o SVI in zakonika o schengenskih mejah, da se omogoči postopen začetek delovanja SVI.

• Izbira instrumenta

Cilji tega predloga se lahko najboljše uresničijo z uredbo. S tem se bosta zagotovila neposredna uporaba določb ter enoten in usklajen pristop na celotnem schengenskem območju. To je zlasti pomembno, ker predlagana uredba odstopa tako od uredbe o SVI, ki vzpostavlja centralni sistem, prek katerega države članice sodelujejo, in določa pravila o mejnih kontrolah, kot od zakonika o schengenskih mejah. Ker je namen predlagane uredbe uvesti enotne obveznosti za države članice in prevoznike, je ustrezen instrument za doseganje ciljev te pobude uredba.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

• Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje

Ni relevantno.

• Posvetovanja z deležniki

Ni relevantno.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

V predlogu so bili ustrezno upoštevani rezultati celovitega postopka posvetovanja, opravljenega med snovanjem in razvojem SVI. Navedeni postopek je vključeval razprave s strokovnjaki za informacijsko tehnologijo, strokovnjaki za politike, operativnimi in pravnimi strokovnjaki iz držav članic in agencije eu-LISA v okviru svetovalne skupine agencije eu-LISA, odbora za upravljanje programa agencije eu-LISA, upravnega odbora agencije eu-LISA ter Odbora za pametne meje. Potekale so tudi izmenjave z deležniki in razprave v Svetu.

- **Ocena učinka**

Namen predloga je uvesti omejeno odstopanje od uredbe o SVI in zakonika o schengenskih mejah, da se zagotovi postopen začetek delovanja SVI. Glede na cilj politike ni na voljo nobenih drugih možnosti politike. Zato ocena učinka ni ustrezna niti potrebna.

Ocene učinka za SVI so se izvajale od leta 2008, skupaj s posvetovanjem z zainteresiranimi stranmi ter razpravami v Svetu in Evropskem parlamentu pa so bile podlaga za podrobno oceno učinka, ki jo je pripravila Komisija in je priložena predlogu uredbe o SVI⁷. Ocena učinka se je osredotočala na ključne potrebe upravljanja meja, na katere naj bi se odgovorilo z vzpostavitev SVI. Ključne zaveze, ki jih je treba uresničiti, so: (i) izboljšanje kakovosti mejnih kontrol, (ii) zagotavljanje zanesljive identifikacije posameznikov ter (iii) okrepitev notranje varnosti ter boja proti terorizmu in hudim kaznivim dejanjem. Te potrebe se bo uspešno zadovoljilo le z začetkom delovanja SVI.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Predlog v celoti upošteva temeljne pravice in načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah. Predlagani ukrepi zlasti upoštevajo člen 6 Listine, ki varuje temeljno pravico do svobode in varnosti, člen 7 Listine, ki varuje temeljno pravico vsakogar do spoštovanja njegovega zasebnega in družinskega življenja, ter člen 8 Listine o temeljni pravici do varstva osebnih podatkov. Predlagani ukrepi so prav tako v skladu s členom 16 PDEU, ki vsakomur zagotavlja pravico do varstva njegovih osebnih podatkov.

Predlog ne spreminja strogih pravil o dostopu do SVI in potrebnih zaščitnih ukrepov iz uredbe o SVI, vključno s spoštovanjem osebnih podatkov kot temeljne pravice in pravice do obveščenosti.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ta predlog ne vpliva na proračun EU.

⁷ SWD(2016) 114 final, SWD(2016) 115 final, SWD(2016) 116 final.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Program za spremljanje izločkov, rezultatov in učinka predlagane uredbe sledi programu iz člena 72 uredbe o SVI.

Poleg tega dosleden mehanizem, ki temelji na načrtih za uvedbo in obveznostih poročanja, omogoča odločanje in splošno spremljanje tako pred postopnim začetkom delovanja kot med njim. Načrti za uvedbo, pripravljeni na centralni in nacionalni ravni, izhajajo iz tesnega sodelovanja med državami članicami, agencijo eu-LISA in Komisijo.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Predlog je sestavljen iz spodaj opisanih sklopov.

- **Postopna uvedba (členi 1, 2 in 4):** Države članice bodo postopoma začele z uporabo SVI, pri čemer bodo najprej evidentirale najmanj 10 % ocenjenih prehodov meje, do konca obdobja postopnega začetka delovanja pa bodo dosegle polno evidentiranje vseh posameznikov. Zavrnitve vstopa se bodo evidentirale na mejnih prehodih, na katerih deluje SVI. Države članice bodo lahko pospešile izvajanje na nacionalni ravni ali začele SVI uporabljati v celoti. Tudi Europol bo začel SVI uporabljati od prvega dne postopnega začetka delovanja.
- **Načrti za uvedbo, spremljanje in poročanje (člen 3):** Podrobnosti postopnega začetka delovanja na centralni in nacionalni ravni bodo določene v načrtih agencije eu-LISA in držav članic za uvedbo, in sicer po posvetovanju s Komisijo. Države članice bodo Komisiji in agenciji eu-LISA zagotavljale mesečna poročila o napredku. Če se država članica odloči, da bo SVI začela uporabljati v celoti, bo v načrtu za uvedbo zgolj pojasnjena ta izbira.
- **Začasna pravila, ki odstopajo od uredbe o SVI in zakonika o schengenskih mejah (člen 5):** Obvezno žigosanje potnih listin vseh posameznikov, ki spadajo na področje uporabe SVI, bo ostalo v veljavi do konca obdobja postopnega začetka delovanja. Kjer bo uveden SVI, bodo države članice evidentirale podatke o potnikih iz njihovih potnih listin. Države članice lahko biometrične podatke evidentirajo postopoma. Za organe, ki bodo v obdobju postopnega začetka delovanja SVI dostopali do podatkov, evidentiranih v SVI, bodo žigi prevladali nad podatki, evidentiranimi v SVI. Na mejnih prehodih, na katerih se uporablja SVI, se bo uporabljala interoperabilnost med SVI in VIS. Morebitne posledice informacij o najdaljšem preostalem trajanju dovoljenega bivanja, ki jih zagotovi avtomatizirani kalkulator, se ne bodo upoštevale. Preverjanje identitete in predhodno evidentiranje državljanov tretjih držav se bosta izvajala le na mejnih prehodih, na katerih se uporablja SVI z biometričnimi funkcijami. Spletišče, kampanja za obveščanje in predloga za potnike bodo prilagojeni tako, da bodo upoštevali postopen začetek delovanja. Za zagotovitev skladnosti med pravnimi instrumenti EU in jasne uporabe pravil se nekatere določbe uredbe o SVI in zakonika o schengenskih mejah med postopnim začetkom delovanja SVI začasno ne bodo uporabljale.
- **Dostop do podatkov iz SVI (člen 6):** Ustrezni organi bi morali upoštevati, da so lahko podatki, ki so bili v SVI evidentirani med postopnim začetkom delovanja SVI, nepopolni. Evropska agencija za mejno in obalno stražo podatkov, ki so bili v SVI evidentirani med postopnim začetkom delovanja, ne bo uporabljala za namene analize tveganja in ocen ranljivosti. Med postopnim začetkom delovanja se začasno ne bodo uporabljale nekatere funkcije SVI, ki zahtevajo enotno uporabo SVI v vseh

državah članicah. Prevozniki lahko začnejo uporabljati spletno storitev šele 90 dni po začetku obdobja postopnega začetka delovanja.

- **Začasna prekinitve delovanja SVI (člen 7):** V izjemnih primerih izpada centralnega sistema SVI, nacionalnih sistemov ali komunikacijske infrastrukture oziroma predolgi čakalni dobi na mejah se lahko države članice odločijo, da ne bodo evidentirale nobenih podatkov (popolna začasna prekinitve) ali da ne bodo evidentirale biometričnih podatkov (delna začasna prekinitve). Delna prekinitve bo v izjemnih okoliščinah, ki bi privedle do tako intenzivnega prometa, da bi čakalne dobe na mejah postale čezmerne, mogoča tudi v omejenem obdobju po koncu postopnega začetka delovanja.
- **Začetek veljavnosti in uporaba (člen 8):** Predlog določa tri faze uporabe: (i) pripravljalo delo v zvezi z načrti za uvedbo iz člena 3 bi se začelo z datumom začetka veljavnosti predlagane uredbe, (ii) obdobje postopnega začetka delovanja se bo začelo z datumom, ki ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) uredbe o SVI, potem ko prejme vsa uradna obvestila držav članic v skladu s členom 66(1), točka (c), uredbe o SVI, ter (iii) podaljšano obdobje uporabe, ki se bo uporabljalo za nekatera pravila o odstopanju, ki zadevajo uporabo prehodnega obdobja in prehodnih ukrepov, dostop do nepopolne dokumentacije in njeno uporabo, obveznost prevoznikov iz člena 6, da preverijo žige, odtisnjene v potnih listinah, ter mehanizem začasne prekinitve uporabe iz člena 7. Uradna obvestila držav članic v skladu s členom 66(1), točka (c), uredbe o SVI bi bilo treba obravnavati ob upoštevanju postopnega začetka delovanja. S temi uradnimi obvestili države članice potrjujejo, da so sposobne uporabljati SVI. Vendar to ne pomeni, da morajo biti vsi mejni prehodi v celoti pripravljeni in opremljeni od začetka postopnega pristopa.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o začasnem odstopanju od nekaterih določb Uredbe (EU) 2017/2226 in Uredbe (EU) 2016/399 glede postopnega začetka delovanja sistema vstopa/izstopa

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 77(2), točki (b) in (d), ter člena 87(2), točka (a), Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom¹,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226 Evropskega parlamenta in Sveta² o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) določa, da Komisija določi datum začetka delovanja SVI, če so izpolnjeni določeni pogoji.
- (2) Vendar Komisija ni prejela vseh uradnih obvestil v skladu s členom 66(1), točka (c), Uredbe (EU) 2017/2226, kar je eden izmed pogojev za odločitev o začetku delovanja SVI.
- (3) Uredba (EU) 2017/2226 omogoča le začetek delovanja v celoti, za kar morajo vse države članice začeti SVI uporabljati v celoti za vse državljane tretjih držav, ki se evidentirajo v SVI, ter ga uporabljati sočasno na vseh svojih zunanjih mejnih prehodih.
- (4) Da bi se državam članicam zagotovila potrebna prožnost pri začetku uporabe SVI glede na njihovo stopnjo pripravljenosti ter olajšale tehnične in operativne prilagoditve pri začetku uporabe SVI, je treba določiti pravila za postopen začetek delovanja SVI. Da bi te prilagoditve odražale morebitne potovalne tokove in sezonske konice, bi moral tak postopen začetek trajati 180 koledarskih dni.
- (5) Da se omogoči postopen začetek delovanja SVI, je torej treba odstopati od nekaterih določb Uredbe (EU) 2017/2226 in Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in

¹ [prostornik] Stališče Evropskega parlamenta z dne [datum se doda po sprejemu dogovora] in sklep Sveta z dne [datum se doda po sprejemu dogovora].

² Uredba (EU) 2017/2226 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2017 o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) za evidentiranje podatkov o vstopu in izstopu ter podatkov o zavrnitvi vstopa državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja držav članic in določitvi pogojev za dostop do SVI zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter o spremembi Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in uredb (ES) št. 767/2008 ter (EU) št. 1077/2011 (UL L 327, 9.12.2017, str. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj>).

Sveta³ (v nadaljnjem besedilu: zakonik o schengenskih mejah). Druga pravila iz Uredbe (EU) 2017/2226, na katera ta uredba ne vpliva, se uporabljajo, kot je določeno v navedeni uredbi. Zlasti za podatke, evidentirane v SVI med postopnim začetkom delovanja, se upoštevajo pravila iz Uredbe (EU) 2017/2226 ter se ti podatki štejejo za zanesljive in točne.

- (6) Države članice bi morale postopoma začeti uporabljati SVI za evidentiranje podatkov o državljanih tretjih držav, ki se evidentirajo v SVI, pri vstopu in izstopu, in sicer na enem ali več mejnih prehodih. Če je mogoče in ustrezno, bi morale države članice v to vključiti kombinacijo zračnih, kopenskih in morskih mejnih prehodov. Za zagotovitev nadzorovanega začetka uporabe SVI ter boljše upravljanje in izogibanje morebitnim dolгим čakalnim dobam na mejah bi morale države članice vse funkcije SVI po potrebi uvajati postopoma in prav tako postopoma evidentirati podatke o vseh državljanih tretjih držav, ki se evidentirajo v SVI. Za zagotovitev usklajenega pristopa bi bilo treba postopen začetek delovanja izvesti v fazah, ki bi morale določati minimalne zahteve, ki jih morajo izpolniti države članice. Države članice bodo lahko pospešile izvajanje na nacionalni ravni ali začele SVI uporabljati v celoti od začetka postopnega pristopa.
- (7) Za olajšanje nemotene uvedbe SVI bi morala Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) pripraviti načrt za uvedbo na visoki ravni, da bi državam članicam in agencijam Unije zagotovila smernice za načrtovanje in izvajanje uvedbe SVI med njegovim postopnim začetkom delovanja, ter ga predložiti Komisiji, državam članicam in agencijam Unije. V tem načrtu bi morale biti zajete omejitve zmogljivosti centralnega sistema, kot jih določi agencija eu-LISA za vsako posamezno fazo uvedbe. Pri odločitvah držav članic o začetku ali pospešeni uvedbi delovanja bi bilo treba upoštevati zmogljivost centralnega sistema, kot je opredeljena v načrtu za uvedbo na visoki ravni.
- (8) Za olajšanje nemotene uvedbe SVI bi morale države članice v posvetovanju s Komisijo in agencijo eu-LISA pripraviti nacionalne načrte za uvedbo. Nacionalni načrti za uvedbo bi morali za vsako posamezno fazo postopnega začetka delovanja SVI vključevati informacije o zastavljenih pragovih in zahtevah, zlasti: (i) datum, od katerega bo SVI deloval na vsakem posameznem mejnem prehodu, (ii) odstotek, ki ga predstavlja ocenjeno število prehodov meje, ki se evidentirajo v SVI, glede na skupno število državljanov tretjih držav, ki se evidentirajo v SVI, ter (iii) po potrebi biometrične funkcije, ki se uporabljajo na posameznem izbranem mejnem prehodu. Države članice se spodbuja, naj se pri pripravi svojih nacionalnih načrtov za uvedbo ustrezno usklajujejo z upravljavci infrastrukture, na kateri so mejni prehodi. Za spremljanje skladnosti s postopnim začetkom delovanja bi morale države članice Komisiji in agenciji eu-LISA zagotoviti mesečna poročila o izvajanju svojih načrtov za uvedbo. Ta mesečna poročila bi morala po potrebi vključevati popravne ukrepe, da se zagotovi skladnost s postopnim začetkom delovanja.
- (9) Zaradi postopnega začetka delovanja SVI in morebitne nepopolnosti podatkov, evidentiranih v SVI, bi bilo treba potne listine državljanov tretjih držav med postopnim začetkom delovanja SVI pri vstopu in izstopu sistematično žigosati.

³ Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 77, 23.3.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

Nacionalni organi bi morali upoštevati morebitno nepopolnost evidenc o vstopu/izstopu oziroma evidenc o zavrnitvi, zato bi morali zanje žigi prevladati nad informacijami, evidentiranimi v SVI. Poleg tega bi se morali nacionalni organi pri zagotavljanju informacij državljanom tretjih držav o najdaljšem preostalem trajanju njihovega dovoljenega bivanja pri svoji oceni zanašati na žige, odtisnjene v potnih listinah. Če žiga ni, bi morali prevladati podatki, evidentirani v SVI.

- (10) Ker so lahko podatki, ki so bili v SVI evidentirani med postopnim začetkom delovanja SVI, nepopolni, nacionalni organi ne bi smeli upoštevati rezultatov avtomatiziranega kalkulatorja, kar zadeva najdaljše preostalo trajanje dovoljenega bivanja državljanov tretjih držav, evidentiranih v SVI. Podobno nacionalni organi pri opravljanju svojih nalog ne bi smeli upoštevati avtomatiziranega mehanizma za ugotavljanje oziroma označevanje odsotnosti evidenc o izstopu po datumu izteka dovoljenega bivanja ali evidenc, pri katerih je bilo najdaljše trajanje dovoljenega bivanja preseženo, ki ustvarja sezname oseb, identificiranih kot osebe, ki so prekoračile obdobje dovoljenega bivanja.
- (11) Da bi imele države članice dovolj časa za prilagoditev začetku delovanja SVI, uporaba biometričnih funkcij na mejnih prehodih v prvih 60 koledarskih dneh postopnega začetka delovanja ne bi smela biti obvezna. Države članice bi morale najpozneje 90. koledarski dan po postopnem začetku delovanja SVI uporabljati z biometričnimi funkcijami vsaj na polovici svojih mejnih prehodov. Zagotavljanje biometričnih podatkov ne bi smelo biti pogoj za vstop državljanov tretjih držav, ki se evidentirajo v SVI, na tistih mejnih prehodih, na katerih se SVI uporablja brez biometričnih funkcij.
- (12) Da bi se upoštevala potreba po postopni uvedbi SVI z biometričnimi funkcijami na nekaterih mejnih prehodih, bi se moralo biometrično preverjanje državljanov tretjih držav, ki se evidentirajo v SVI, izvajati le na mejnih prehodih, na katerih se uporablja SVI z biometričnimi funkcijami.
- (13) Da se zagotovi skladnost delovanja interoperabilnosti med Vizumskim informacijskim sistemom (VIS), vzpostavljenim z Uredbo (ES) št. 767/2008 Evropskega parlamenta in Sveta⁴, in SVI, bi bilo treba do VIS neposredno dostopati le na mejnih prehodih, na katerih se SVI ne uporablja. Na mejnih prehodih, na katerih se uporablja SVI, bi morali mejni organi uporabljati interoperabilnost med SVI in VIS.
- (14) Državljanke tretjih držav, katerih podatki se evidentirajo v SVI, bi bilo treba o njihovih pravicah in obveznostih v zvezi z obdelavo njihovih podatkov obvestiti v obliki predloge, kot je določeno v členu 50(5) Uredbe (EU) 2017/2226. Informacije, ki jih je treba zagotoviti državljanom tretjih držav, ki se evidentirajo v SVI, bi se morale nanašati na postopen začetek delovanja SVI. Državljanke tretjih držav bi bilo treba v predlogi obvestiti o njihovi obveznosti zagotavljanja biometričnih podatkov na mejnih prehodih, kadar je to pogoj za vstop. V predlogi bi jih bilo treba seznaniti s posledicami, ki nastanejo, če biometričnih podatkov ne zagotovijo. V predlogi bi jih bilo treba obvestiti, da ne bodo mogli avtomatizirano preveriti preostalega trajanja dovoljenega bivanja.

⁴ Uredba (ES) št. 767/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o vizumskem informacijskem sistemu (VIS) in izmenjavi podatkov med državami članicami o vizumih za kratkoročno prebivanje (Uredba VIS) (UL L 218, 13.8.2008, str. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/oj>).

- (15) Komisija bi morala na spletišču SVI opraviti ustrezne posodobitve, ki bi odražale postopen začetek delovanja SVI.
- (16) Cilj ozaveščanja državljanov tretjih držav o njihovih posebnih pravicah in obveznostih bi se najbolje dosegel, če bi države članice izvajanje kampanje prilagodile načinu delovanja SVI na svojih mejah, na katerih se uporablja SVI v skladu s členom 4 Uredbe (EU) 2017/2226. Informativno gradivo, ki ga je ob podpori držav članic pripravila Komisija na podlagi člena 51 Uredbe (EU) 2017/2226, bi bilo zato treba prilagoditi izvedbi kampanje za obveščanje, ki spremlja postopen začetek delovanja.
- (17) Med postopnim začetkom delovanja SVI spletna storitev državljanom tretjih držav ne bo omogočala elektronskega preverjanja točnega trajanja njihovega dovoljenega bivanja.
- (18) Ta uredba ne vpliva na obveznosti letalskih prevoznikov, ladijskih prevoznikov in prevoznikov v mednarodnem prometu, ki po kopenski poti z avtobusom prevažajo skupine, kot so določene v členu 26(1) Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma⁵ in Direktivi Sveta 2001/51/ES⁶. V zvezi s tem bi morali prevozniki preveriti žige, odtisnjene v potnih listinah. Za zagotovitev učinkovite komunikacije s prevozniki o konkretni uporabi SVI na mejnih prehodih, je ključno, da države članice glede uvedbe SVI na svojih mejnih prehodih ravnajo pregledno, saj to nazadnje koristi potnikom.
- (19) Člen 22 Uredbe (EU) 2017/2226 in člen 12a Uredbe (EU) 2016/399 določata prehodno obdobje in prehodne ukrepe, ki se nanašajo na začetek delovanja SVI. Od navedenih členov je potrebno odstopati, da se zagotovi, da se prehodno obdobje in prehodni ukrepi uporabljajo šele od konca postopnega začetka delovanja. Navedeno odstopanje bi se moralo prenehati uporabljati pet let in 180 koledarskih dni po datumu, ki ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226.
- (20) Da bi se nacionalni organi in agencije EU pri opravljanju svojih nalog izogibali sprejemanju odločitev izključno na podlagi podatkov, evidentiranih v SVI, bi morali upoštevati, da lahko posamezna dokumentacija, evidentirana v SVI, vsebuje nepopolne podatkovne nize. Navedeno odstopanje bi se moralo prenehati uporabljati pet let po datumu, ki ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226, da bi se upoštevalo petletno obdobje hrambe za podatkovne nize, pri katerih manjka evidenca o izstopu, kot je določeno v členu 34(3) navedene uredbe.
- (21) Pri zagotavljanju skladnosti z določbami Uredbe (EU) 2017/2226 o spremembi podatkov in predčasnem izbrisu podatkov bi morale države članice nepopolne podatke dopolniti v obsegu, ki ga omogoča omejena razpoložljivost nizov podatkov, evidentiranih v SVI med postopnim začetkom delovanja.
- (22) Evropska agencija za mejno in obalno stražo bi se morala vzdržati tega, da bi podatke, ki so bili v SVI evidentirani med postopnim začetkom delovanja, uporabila za izvajanje analiz tveganja in ocen ranljivosti, saj bi nepopolnost podatkov lahko privedla do zavajajočih ocen tveganja in ranljivosti.

⁵ Konvencija o izvajanju schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah (v nadaljnjem besedilu: Konvencija o izvajanju Schengenskega sporazuma) (UL L 239, 22.9.2000, str. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>).

⁶ Direktiva Sveta 2001/51/ES z dne 28. junija 2001 o dopolnitvi določb člena 26 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 (UL L 187, 10.7.2001, str. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj>).

- (23) Za zagotovitev učinkovitega upravljanja zunanjih meja med postopnim začetkom delovanja SVI na mejnih prehodih, na katerih se SVI ne uporablja, bi bilo treba mejno kontrolo izvajati v skladu z Uredbo (EU) 2016/399, kot se uporablja [dan pred datumom začetka delovanja SVI, kakor ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226]. Na mejnih prehodih, na katerih se uporablja SVI, bi bilo treba mejno kontrolo izvajati v skladu z Uredbo (EU) 2017/2226 in zakonikom o schengenskih mejah. Vendar bi se morala za preverjanje na mejnih prehodih, na katerih se uporablja SVI brez biometričnih funkcij, uporabljati posebna odstopanja od navedenih uredb, da se omogoči postopen začetek delovanja. To bi se moralo zgoditi brez poseganja v preverjanje imetnikov vizumov z uporabo prstnih odtisov v skladu z Uredbo (ES) št. 787/2008.
- (24) Da se omogoči učinkovita prilagoditev tehničnih in organizacijskih ureditev med postopnim začetkom delovanja SVI v vsaki posamezni državi članici in upoštevajo izjemne okoliščine izpada delovanja centralnega sistema SVI, nacionalnih sistemov ali komunikacijske infrastrukture oziroma predolgi čakalni dob na njihovih mejah, bi morale imeti države članice možnost, da na nekaterih mejnih prehodih v celoti ali delno začasno prekinijo uporabo SVI. V primeru delne začasne prekinitve bi bilo treba začasno prekiniti evidentiranje biometričnih podatkov v SVI. V primeru popolne začasne prekinitve se v SVI ne bi smeli evidentirati nobeni podatki. Za zmanjšanje dodatnih tveganj, povezanih z uvedbo SVI z biometričnimi funkcijami, bi morale imeti države članice možnost, da v izjemnih okoliščinah, ki bi privedle do tako intenzivnega prometa, da bi čakalne dobe na mejah postale čezmerne, začasno prekinijo evidentiranje biometričnih podatkov v SVI tudi še po koncu postopnega začetka delovanja. Taka začasna prekinitve bi morala biti mogoča za omejeno obdobje 60 dni po koncu postopnega začetka delovanja SVI in bi jo bilo treba podaljšati še za 60 dni, če biometrične podatke vsebuje manj kot 80 % individualne dokumentacije, evidentirane v SVI med postopnim začetkom delovanja SVI.
- (25) Agencija eu-LISA bi morala izdajati poročila o statističnih podatkih glede uporabe sistema, ki bi se morala uporabiti za oceno uspešnosti sistema, oceno skladnosti držav članic z načrti za uvedbo, opredelitev področij, na katerih so potrebne izboljšave, spremljanje skladnosti s postopnim začetkom delovanja SVI ter podporo odločanju v zvezi z nadaljnjim razvojem in optimizacijo sistema.
- (26) Pripravljalno delo v zvezi z načrti za uvedbo bi se moralo začeti z datumom začetka veljavnosti te uredbe. Postopen začetek delovanja bi se moral uporabljati od datuma, ki ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) uredbe o SVI. Ker ta uredba določa začasna odstopanja, bi se morala prenehati uporabljati pet let in 180 koledarskih dni po datumu, ki ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226. Vendar bi se morala pravila o odstopanju, ki zadevajo uporabo prehodnega obdobja in prehodnih ukrepov, dostop do podatkov iz SVI, preverjanje žigov, odtisnjenih v potnih listinah, s strani prevoznikov ter začasno prekinitve uporabe SVI, uporabljati omejeno obdobje po koncu postopnega začetka delovanja.
- (27) Cilja te uredbe, torej odobritve odstopanj od Uredbe (EU) 2017/2226 in Uredbe (EU) 2016/299, da se zagotovi postopen začetek delovanja SVI, države članice ne morejo zadovoljivo doseči same, temveč se zaradi obsega in učinka ukrepa lažje doseže na ravni Unije. Unija zato lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

- (28) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen PEU in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Ker ta uredba nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v šestih mesecih od dne, ko Svet sprejme to uredbo, odloči, ali jo bo prenesla v svoje nacionalno pravo.
- (29) Ta uredba ne predstavlja razvoja določb schengenskega pravnega reda, pri katerem Irska sodeluje v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES. Irska torej ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (30) Ta uredba za Islandijo in Norveško predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, ki spadajo na področje iz člena 1, točka A, Sklepa Sveta 1999/437/ES.
- (31) Ta uredba za Švico predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, ki spadajo na področje iz člena 1, točka A, Sklepa Sveta 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES.
- (32) Ta uredba za Lihtenštajn predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, ki spadajo na področje iz člena 1, točka A, Sklepa Sveta 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU.
- (33) Za Ciper določbe te uredbe, ki se nanašajo na VIS, predstavljajo določbe, ki temeljijo na schengenskem pravnem redu oziroma so z njim kako drugače povezane v smislu člena 3(2) Akta o pristopu iz leta 2003. Za delovanje SVI je potrebna odobritev pasivnega dostopa do VIS. Ker bodo SVI uporabljale le tiste države članice, ki ob začetku delovanja SVI izpolnjujejo pogoje v zvezi z VIS, Ciper SVI od začetka delovanja ne bo uporabljal. Ciper se mora povezati s SVI takoj, ko bodo izpolnjeni pogoji postopka iz Uredbe (EU) 2017/2226.
- (34) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal [xx].
- (35) V tej uredbi so določena stroga pravila glede dostopa do SVI in potrebni zaščitni ukrepi za tak dostop. V njej so določene tudi pravice posameznikov do dostopa, popravka, dopolnitve, izbrisa in pravnega varstva, zlasti pravica do sodnega varstva, in nadzor obdelave podatkov s strani neodvisnih javnih organov. V tej uredbi so torej spoštovane temeljne pravice in upoštevana načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti pravica do človekovega dostojanstva, prepoved suženjstva in prisilnega dela, pravica do svobode in varnosti, spoštovanje zasebnega in družinskega življenja, varstvo osebnih podatkov, pravica do nediskriminacije, pravice otroka, pravice starejših, vključenost invalidov in pravica do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja.
- (36) Ta uredba ne posega v obveznosti, ki izhajajo iz Ženevske konvencije z dne 28. julija 1951 o statusu beguncev, kakor je bila dopolnjena z Newyorškim protokolom z dne 31. januarja 1967 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa pravila o postopnem začetku delovanja sistema vstopa/izstopa (SVI) na mejah držav članic, na katerih se uporablja SVI v skladu s členom 4 Uredbe (EU) 2017/2226, ter začasna odstopanja od Uredbe (EU) 2017/2226 in Uredbe (EU) 2016/399.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 3(1) Uredbe (EU) 2017/2226. Poleg tega se uporabljajo še naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „postopen začetek delovanja SVI“ pomeni obdobje 180 koledarskih dni, ki se začne z datumom, ki ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226;
- (b) „nacionalni organi“ pomeni organe iz člena 9 Uredbe (EU) 2017/2226;
- (c) „ocenjeno število prehodov meje“ pomeni oceno števila prehodov meje s strani državljanov tretjih držav iz člena 2(1) in (2) Uredbe (EU) 2017/2226 v vsaki posamezni državi članici, ki jo pripravi država članica na podlagi letnega povprečja skupnega števila prehodov meje s strani državljanov tretjih držav, ki potujejo z namenom kratkoročnega bivanja v tej državi članici, izračunano za predhodna tri leta od datuma začetka uporabe iz člena 8(1), drugi pododstavek, te uredbe.

Člen 3

Načrti za uvedbo

1. Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) do [30. koledarski dan po začetku veljavnosti te uredbe] Komisiji, državam članicam in Europolu predloži načrt za uvedbo na visoki ravni za postopen začetek delovanja SVI, pri čemer upošteva faze iz člena 4. V navedenem načrtu za uvedbo so zajete smernice o uporabi SVI za države članice in Europol, vključno z omejitvami zmogljivosti centralnega sistema SVI.
2. Države članice do [60. koledarski dan po začetku veljavnosti te uredbe] v posvetovanju s Komisijo in agencijo eu-LISA pripravijo nacionalni načrt za uvedbo za postopen začetek delovanja SVI, pri čemer upoštevajo načrt za uvedbo na visoki ravni iz odstavka 1 tega člena in faze iz člena 4.
3. Nacionalni načrti za uvedbo za vsako posamezno fazo iz člena 4 vključujejo informacije o pragovih in zahtevah iz navedenega člena.
4. Države članice od 30. koledarskega dne po postopnem začetku delovanja SVI Komisiji in agenciji eu-LISA predložijo mesečna poročila o izvajanju svojih nacionalnih načrtov za uvedbo, vključno s popravnimi ukrepi, kadar je to potrebno za izpolnjevanje obveznosti iz člena 4.

5. Agencija eu-LISA Komisiji na zahtevo predloži statistične podatke, potrebne za spremljanje nacionalnih načrtov za uvedbo, v skladu s členom 63(6) Uredbe (EU) 2017/2226.

Člen 4

Postopen začetek delovanja

1. Z odstopanjem od člena 66(6) Uredbe (EU) 2017/2226 države članice med postopnim začetkom delovanja SVI tega uporabljajo, kot je določeno v tem členu.
2. Od prvega dne postopnega začetka delovanja SVI začne vsaka država članica SVI uporabljati za evidentiranje in shranjevanje podatkov o državljanih tretjih držav iz člena 2(1) in (2) Uredbe (EU) 2017/2226 pri vstopu in izstopu na enem ali več mejnih prehodih, in sicer, če je to mogoče in ustrezno, na kombinaciji zračnih, kopenskih in morskih mejnih prehodov. Države članice v SVI evidentirajo vsaj 10 % ocenjenega števila prehodov meje v navedeni državi članici.

V prvih 60 koledarskih dneh postopnega začetka delovanja SVI lahko države članice uporabljajo SVI brez biometričnih funkcij, nacionalni organi pa lahko oblikujejo ali posodobijo individualno dokumentacijo brez biometričnih podatkov.
3. Države članice najpozneje 90. koledarski dan po postopnem začetku delovanja SVI uporabljajo SVI z biometričnimi funkcijami vsaj na polovici svojih mejnih prehodov. Države članice evidentirajo vsaj 50 % ocenjenega števila prehodov meje v navedeni državi članici. Individualna dokumentacija državljanov tretjih držav iz člena 2(1) in (2) Uredbe (EU) 2017/2226, ki je evidentirana v SVI, vsebuje biometrične podatke.
4. Države članice najpozneje 150. koledarski dan po postopnem začetku delovanja SVI uporabljajo SVI z biometričnimi funkcijami na vseh svojih mejnih prehodih in v SVI še naprej evidentirajo vsaj 50 % ocenjenega števila prehodov meje v navedeni državi članici.
5. Države članice najpozneje 170. koledarski dan po postopnem začetku delovanja SVI uporabljajo SVI z biometričnimi funkcijami na vseh svojih mejnih prehodih in v SVI evidentirajo vse državljane tretjih držav iz člena 2(1) in (2) Uredbe (EU) 2017/2226.
6. Zavrnitve vstopa, o katerih se odloči na mejnem prehodu, na katerem se uporablja SVI, se evidentirajo v SVI, kakor je določeno v členu 18 Uredbe (EU) 2017/2226. Kjer se SVI uporablja z biometričnimi funkcijami, se zavrnitve vstopa evidentirajo z biometričnimi podatki. Kjer se SVI uporablja brez biometričnih funkcij, se zavrnitve vstopa evidentirajo brez biometričnih podatkov.
7. Europol uporablja SVI, kakor je določeno v Uredbi (EU) 2017/2226, od prvega dne njegovega postopnega začetka delovanja.

Člen 5

Druga odstopanja od Uredbe (EU) 2017/2226 in Uredbe (EU) 2016/399

1. Med postopnim začetkom delovanja SVI se poleg pravil iz člena 4 uporabljajo pravila iz tega člena.
2. Mejni organi pri vstopu in izstopu sistematično žigosajo potne listine državljanov tretjih držav iz člena 2(1) in (2) Uredbe (EU) 2017/2226.

Obveznosti žigosanja iz člena 42a(1), drugi pododstavci, ter člena 42a(2), (5) in (6) Uredbe (EU) 2016/399 se smiselno uporabljajo v državah članicah, ki uporabljajo SVI.

3. Za nacionalne organe, ki so pristojni za namene iz členov 23 do 35 Uredbe (EU) 2017/2226, pri vnosu, spremembi in izbrisu podatkov v SVI ter vpogledu vanje žigi prevladajo nad podatki iz SVI, tudi v primeru razhajanja oziroma v primerih iz člena 16(4) navedene uredbe. Če žiga ni, prevladajo podatki, evidentirani v SVI.

4. Če državljan tretje države, ki se nahaja na ozemlju držav članic, v potni listini nima žiga niti ni zanj oblikovana individualna dokumentacija v SVI, lahko nacionalni organi domnevajo, da državljan tretje države ne izpolnjuje ali ne izpolnjuje več pogojev v zvezi z vstopom v države članice ali bivanjem v njih.

Ta domneva se ne uporablja za državljane tretjih držav, ki lahko na kakršen koli način predložijo verodostojen dokaz, da imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije, pravico do prebivanja v državi članici gostiteljici na podlagi sporazuma o izstopu med EU in Združenim kraljestvom oziroma dovoljenje za prebivanje ali vizum za dolgoročno bivanje.

Ta domneva se lahko ovrže, če državljan tretje države na kakršen koli način predloži verodostojen dokaz, da je spoštoval pogoje v zvezi s trajanjem kratkoročnega bivanja.

Kadar se domneva ovrže, nacionalni organi v obsegu, ki ga omogoča ta uredba, na mejnih prehodih, na katerih se uporablja SVI, opravijo eno ali več naslednjih nalog:

- (a) v SVI po potrebi oblikujejo individualno dokumentacijo za zadevnega državljana tretje države;
 - (b) posodobijo zadnjo evidenco o vstopu/izstopu z vnosom manjkajočih podatkov;
 - (c) izbrišejo obstoječo dokumentacijo, kadar je tak izbris določen v členu 35 Uredbe (EU) 2017/2226.
5. Mejni organi uporabljajo interoperabilnost med SVI in VIS iz člena 8(2) Uredbe (EU) 2017/2226 le na mejnih prehodih, na katerih se uporablja SVI. Mejni organi še naprej neposredno dostopajo do VIS:
 - (a) na mejnih prehodih, na katerih se SVI ne uporablja;
 - (b) kjer je uporaba SVI začasno prekinjena v skladu s členom 7 te uredbe.
6. Nacionalni organi in Europol ne upoštevajo:
 - (a) rezultatov avtomatiziranega kalkulatorja, ki poda informacijo o najdaljšem trajanju dovoljenega bivanja, iz člena 11 Uredbe (EU) 2017/2226;
 - (b) samodejno ustvarjenega seznama oseb, ki so prekoračile obdobje dovoljenega bivanja, in njegovih posledic, zlasti iz člena 6(1), točki (c) in (h), člena 12(3), člena 16(4), člena 34(3), člena 50(1), točki (i) in (k), ter člena 63(1), točka (e), navedene uredbe.
7. Postopki obdelave s strani držav članic, ki so v skladu s to uredbo, se ne štejejo za nezakonite ali neskladne z Uredbo (EU) 2017/2226 za namene členov 45 in 48 navedene uredbe.
8. Preverjanje identitete in predhodnega evidentiranja državljanov tretjih držav v skladu s členom 23 Uredbe (EU) 2017/2226 se izvajata za državljane tretjih držav iz

člena 2(1) in (2) navedene uredbe na mejnih prehodih, na katerih se uporablja SVI z biometričnimi funkcijami, tudi prek samopostrežnih sistemov, če so na voljo.

9. Poleg specifičnih informacij iz člena 50(5) Uredbe (EU) 2017/2226, ki jih države članice dodajo v predlogo za informiranje državljanov tretjih držav o obdelavi njihovih osebnih podatkov v SVI, države članice predlogi, ki se izroči državljanom tretjih držav ob oblikovanju individualne dokumentacije zadevne osebe, priložijo naslednje informacije:

„Poteka postopno uvajanje sistema vstopa/izstopa. V tem obdobju uvajanja [od ...] se vaši osebni podatki, vključno z vašimi biometričnimi podatki, morda ne bodo zbirali za namene sistema vstopa/izstopa na zunanjih mejah držav članic. Če bomo morali te informacije obvezno zbrati, vi pa se odločite, da jih ne boste zagotovili, vam bo vstop zavrnjen. V tem obdobju postopnega uvajanja se vaši podatki ne bodo samodejno dodali na seznam oseb, ki so prekoračile obdobje dovoljenega bivanja. Poleg tega prek spletišča ali opreme, ki je na voljo na mejnih prehodih, ne boste mogli preveriti, koliko časa vam je bivanje še dovoljeno.

Upoštevajte, da se bodo po zaključku postopnega uvajanja SVI vaši osebni podatki obdelovali v skladu z informacijami iz dokumenta, priloženega temu obrazcu.“

10. Komisija informacije na spletišču SVI iz člena 50(3) Uredbe (EU) 2017/2226 prilagodi tako, da odražajo postopen začetek delovanja.
11. Kampanja za obveščanje iz člena 51 Uredbe (EU) 2017/2226, ki spremlja začetek delovanja SVI, odraža specifične pogoje na mejnih prehodih, s čimer se zagotovi, da se ustrezne informacije sporočijo tistim, ki jih zadevajo, ter upoštevajo faze iz člena 4 te uredbe. Komisija podpira države članice pri pripravi prilagojenega gradiva kampanje za obveščanje.
12. Uporaba člena 12(1) in (2), člena 13(1) in (2), člena 20 ter člena 21 Uredbe (EU) 2017/2226 se začasno prekine.
13. Z odstopanjem od člena 22 Uredbe (EU) 2017/2226 in člena 12a Uredbe (EU) 2016/399 se prehodno obdobje in prehodni ukrepi iz navedenih členov uporabljajo od prvega dne po koncu postopnega začetka delovanja SVI.
14. Na mejnih prehodih, na katerih se SVI ne uporablja, se mejna kontrola izvaja v skladu z Uredbo (EU) 2016/399, kot se uporablja na dan pred datumom začetka delovanja SVI, kakor ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226.

Na mejnih prehodih, na katerih se uporablja SVI, se mejna kontrola izvaja v skladu z Uredbo (EU) 2017/2226 in Uredbo (EU) 2016/399.

Z odstopanjem od drugega pododstavka se na mejnih prehodih, na katerih se uporablja SVI brez biometričnih funkcij, člen 6(1), točka (f)(i), in določbe o preverjanju državljanov tretjih držav na podlagi biometričnih podatkov izključno za namene SVI iz člena 6, točka (f)(ii), ter člena 8(3), točki (a) in (g), Uredbe (EU) 2016/399 ne uporabljajo.

Za namene te uredbe se člen 9(3) in člen 12 Uredbe (EU) 2016/399 začasno ne uporabljata.

Člen 6
Dostop do podatkov iz SVI

1. Pri dostopanju do evidenc o vstopu in izstopu, evidentiranih v SVI, med postopnim začetkom delovanja SVI pri opravljanju svojih nalog:
 - (a) nacionalni organi in Europol upoštevajo, da so lahko podatki zaradi razlik v delovanju SVI v posameznih državah članicah med postopnim začetkom delovanja SVI nepopolni;
 - (b) nacionalni organi pri pošiljanju podatkov v skladu s členoma 41 in 42 Uredbe (EU) 2017/2226 upoštevajo, da so lahko podatki nepopolni;
 - (c) centralna enota ETIAS upošteva, da lahko evidence o vstopu in izstopu, ki so bile v SVI evidentirane med postopnim začetkom delovanja SVI, vsebujejo nepopolne nize podatkov za namene preverjanja v skladu s členom 25a(2) Uredbe (EU) 2017/2226.
2. Pristojni organi, Komisija in ustrezne agencije Unije pri dostopanju do podatkov za namene poročanja in statističnih podatkov iz člena 63 Uredbe (EU) 2017/2226 upoštevajo, da so lahko podatki, ki so bili v SVI evidentirani med postopnim začetkom delovanja SVI, nepopolni.
3. Z odstopanjem od člena 13(3) Uredbe (EU) 2017/2226 lahko prevozniki začnejo uporabljati spletno storitev iz navedenega člena od 90. koledarskega dne postopnega začetka delovanja SVI. Za izpolnjevanje svojih obveznosti iz člena 26(1) Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in iz Direktive Sveta 2001/51/ES prevozniki med trajanjem postopnega začetka delovanja SVI preverjajo žige, odtisnjene v potnih listinah.

Za izpolnjevanje svojih obveznosti iz člena 26(1) Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in iz Direktive Sveta 2001/51/ES prevozniki v obdobju 180 koledarskih dni po koncu postopnega začetka delovanja SVI poleg uporabe spletne storitve iz člena 13(3) Uredbe (EU) 2017/2226 še naprej preverjajo žige, odtisnjene v potnih listinah.
4. Države članice pri izpolnjevanju svojih obveznosti iz členov 35 in 52 Uredbe (EU) 2017/2226 v zvezi z dopolnitvijo osebnih podatkov, evidentiranih v SVI, zadevne podatke dopolnijo le, kolikor je to mogoče glede na omejeno razpoložljivost nizov podatkov, zbranih med postopnim začetkom delovanja SVI. Po potrebi se upravna odločba iz člena 52(4) Uredbe (EU) 2017/2226 sklicuje na pogoje iz člena 4 te uredbe, ki omogočajo evidentiranje nepopolne dokumentacije.
5. Z odstopanjem od člena 63(1), drugi pododstavek, Uredbe (EU) 2017/2226 ustrezno pooblaščen osebje Evropske agencije za mejno in obalno stražo med postopnim začetkom delovanja SVI ne dostopa do podatkov, evidentiranih v SVI, za namene izvajanja analiz tveganja in ocen ranljivosti.

Člen 7
Začasna prekinitev uporabe SVI

1. Med postopnim začetkom delovanja SVI lahko države članice v izjemnih okoliščinah izpada delovanja centralnega sistema SVI, nacionalnih sistemov ali komunikacijske infrastrukture oziroma dogodkov, ki bi privedli do tako intenzivnega prometa, da bi čakalna doba na mejnem prehodu postala predolga, popolnoma ali delno začasno prekinejo uporabo SVI na določenih mejnih prehodih.

V primeru delne začasne prekinitve se zbirajo podatki iz členov 16 do 20 Uredbe (EU) 2017/2226, razen biometričnih podatkov.

V primeru popolne začasne prekinitve države članice v celoti začasno prekinajo delovanje SVI in ne zbirajo podatkov iz členov 16 do 20 navedene uredbe.

V obeh primerih države članice Komisijo in agencijo eu-LISA nemudoma, najpozneje pa šest ur po začetku začasne prekinitve, uradno obvestijo o razlogu za delno ali popolno začasno prekinitev in o njenem pričakovanem trajanju ter zagotovijo, da so upravljavci infrastrukture, ki gosti mejne prehode, in prevozniki o taki začasni prekinitvi ustrezno obveščeni. Ko izjemne okoliščine, ki so privedle do začasne prekinitve, prenehajo, države članice o tem nemudoma uradno obvestijo Komisijo in agencijo eu-LISA.

2. Države članice lahko v obdobju 60 koledarskih dni po koncu postopnega začetka delovanja SVI na določenem mejnem prehodu v izjemnih okoliščinah, ki bi privedle do tako intenzivnega prometa, da bi čakalna doba na mejnem prehodu postala predolga, za omejen čas do šestih ur delno začasno prekinajo uporabo SVI, kot je navedeno v odstavku 1, drugi pododstavek. Države članice so oproščene obveznosti iz člena 21(1) Uredbe (EU) 2017/2226 v zvezi z biometričnimi podatki. V navedenih primerih države članice Komisijo in agencijo eu-LISA nemudoma, najpozneje pa šest ur po začetku začasne prekinitve, uradno obvestijo o razlogu za začasno prekinitev in njenem pričakovanem trajanju.
3. Če biometrične podatke vsebuje manj kot 80 % individualne dokumentacije, evidentirane v SVI med postopnim začetkom delovanja SVI, se obdobje iz odstavka 2 tega člena samodejno podaljša za 60 koledarskih dni.
4. Agencija eu-LISA najpozneje deseti koledarski dan po koncu postopnega začetka delovanja SVI Komisiji predloži statistične podatke, na podlagi katerih lahko ta preveri, ali je bil navedeni odstotek dosežen. Komisija najpozneje do 30. koledarskega dne po koncu postopnega začetka delovanja SVI obvesti države članice o rezultatu preverjanja.

Člen 8

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati četrty dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
Uporablja se od datuma začetka delovanja SVI, kakor ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226.
Vendar se člen 3 te uredbe uporablja od začetka veljavnosti te uredbe.
2. Ta uredba se preneha uporabljati 180 koledarskih dni po datumu začetka delovanja SVI, kakor ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226. Vendar se:
 - (a) člen 5(13) preneha uporabljati pet let in 180 koledarskih dni po datumu, ki ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226;
 - (b) člen 6(1), (2), (4) in (5) preneha uporabljati pet let in 180 koledarskih dni po datumu, ki ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226;

- (c) člen 6(3), drugi pododstavek, preneha uporabljati 360 koledarskih dni po datumu, ki ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226;
- (d) člen 7(2) in (3) preneha uporabljati 300 koledarskih dni po datumu, ki ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226;
- (e) člen 7(4) preneha uporabljati 210 koledarskih dni po datumu, ki ga določi Komisija v skladu s členom 66(1) Uredbe (EU) 2017/2226.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik